

Valtioneuvoston päätöksentekoa tukevan selvitys- ja tutkimustoiminnan hakuilmoitus 2018

Valtioneuvoston kanslia avaa 2.10.2017 haettavaksi valtioneuvoston päätöksentekoa tukevan selvitys- ja tutkimustoiminnan määrärahat. Haku perustuu valtioneuvoston päätöksentekoa tukevaan vuoden 2018 selvitys- ja tutkimussuunnitelmaan (taulukko 1). Tavoitteena on luoda perusta tutkimustiedon systemaattiselle ja laaja-alaiselle käyttämiselle päätöksenteossa, tiedolla johtamisessa ja toimintakäytännöissä.

Valtioneuvosto hyväksyi 21.9.2017 yleisistunnessaan valtioneuvoston päätöksentekoa tukevan selvitys- ja tutkimussuunnitelman vuodelle 2018. Suunnitelmalla ohjataan selvitys- ja tutkimustoimintaa hallituksen valitsemille painopistealueille.

Selvitys- ja tutkimussuunnitelma koostuu kahdeksasta osakokonaisuudesta (painopistealueet 1-5, reformit, hallituksen kivijalkahankkeet ja muut tietotarpeet) ja niille valituista teemoista, jotka avataan hakuun tällä ilmoituksella. Kullekin teemalle on nimetty vastuuministeriö, joka vastaa hakemusten sisällöllisestä arvioinnista ja tekee esityksen valtioneuvoston kanslialle selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnasta. Hankkeiden valintakriteereinä ovat relevanssi, vaikuttavuus ja hyödynnettävyys, laatu ja toteutettavuus, sekä viestintä ja tiedonhallinta. Valtioneuvoston kanslia tekee päätöksen hankinnasta ja sopimuksen hankkeesta vastuussa olevan toteuttajatahon kanssa, huolehtii hankkeen maksusuorituksista ja hankkeen toteutuksen seurannasta yhdessä hankkeiden ohjausryhmien kanssa.

Tarkempaa tietoa valtioneuvoston päätöksentekoa tukevasta selvitys- ja tutkimustoiminnasta löytyy osoitteesta: tietokayttoon.fi.

Haut on tarkoitettu erilaisille organisaatioille, kuten korkeakouluille, tutkimuslaitoksille, yrityksille ja järjestöille, tai näiden muodostamille konsortioille.

Osasta selvitys-/tutkimusteemoja järjestetään hakuinfotilaisuuksia. Päivitetyt tiedot tilaisuuksien ajankohdista ja paikoista löytyvät lisäksi osoitteesta: tietokayttoon.fi.

Hakeminen

Haun painopistealueet, teemat ja teemojen diaarinumerot löytyvät alla olevasta taulukosta 1. Tarkemmat teemakuvaukset löytyvät liitteistä 1-8.

Hakijoiden tulee toimittaa:

1. Hakemus (määrämuotoinen lomake)
2. Hankesuunnitelma
3. Viestintä- ja hyödyntämissuunnitelma /Tiedonhallintasuunnitelma (määrämuotoinen lomake)
4. Ansioluettelo, niiden henkilöiden osalta, joilla on keskeinen rooli hankkeen toteutuksessa
5. Jos kyseessä on konsortio, valtuutus muilta toteuttajatahoilta laatia hakemus koko konsortion puolesta.

Tarkempi ohjeistus ja hakemuslomakkeet löytyvät osoitteesta: tietokayttoon.fi Hakemusasiakirjoja ei palauteta. Hakemus ja sen liitteet toimitetaan joko suomen- tai ruotsinkielisinä. Ainoastaan hankesuunnitelmat ja ansioluettelot voidaan toimittaa englanninkielisinä. Hakemusasiakirjojen julkisuuteen sovelletaan lakia viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999). Hakemus liitteineen on lähtökohtaisesti julkinen asiakirja muilta osin, paitsi hakemuksen liitteeksi tuleva yksityiskohtainen hankesuunnitelma on lähtökohtaisesti salainen, ellei hakija toisin ilmoita tai viranomaisen toisin päättä (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), 6. luku § 24 Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat, kohta 21). Mikäli hakija katsoo, että hakemuksessa liitteineen on jotain salassa pidettävää, salassa pidettävät tiedot on merkittävä omalle liitteelle, joka merkitään salassa pidettäväksi ja hakijan on ilmoitettava salassapidon peruste. Lopullisen päätöksen tiedon salassapidosta tekee valtioneuvoston kanslia.

Hakemusasiakirjojen lähettämisessä noudatetaan lakia sähköisestä asioinnista viranomais-toiminnassa, jonka mukaan viranomaiselle saapunutta sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä (24.1.2003/13, 3. luku § 9 Kirjallisen muodon ja allekirjoitusvaatimuksen täytyminen).

Päätökset selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnoista pyritään tekemään joulukuun 2017 aikana. Hankkeissa tulee noudattaa hyvän tieteellisen käytännön periaatteita.

Hakemuslomake liitteineen tulee toimittaa valtioneuvoston kansliaan osoitteeseen vnteas@vnk.fi ensisijaisesti sähköisesti 9.11.2017 klo 14.00 mennessä. Hakemuslomake ja viestintä- ja hyödyntämisuunnitelma/Tiedonhallintasuunnitelmalomake tulee toimittaa erillisinä sähköisinä liitetiedostoina. Muut hakemuksen liitteet pyydetään toimittamaan yhtenä yhtenäisenä pdf -tiedostona. Mikäli sähköinen toimitus ei ole mahdollista, hakemuksen voi toimittaa paperiversiona osoitteeseen: Valtioneuvoston kanslia, PL 23, 00023 Valtioneuvosto (käyntiosoite: Ritarikatu 2 B, Helsinki).

HUOM! Sähköpostin asiakohtakenttään (kirjekuoreen) tulee merkitä hankkeen diaarinumero (ks. taulukko alla) sekä hankkeen vastuullisen johtajan nimi ja organisaatio. Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei oteta huomioon.

Lisätietoa hankkeiden arviointiin, määrärahan käyttötarkoitukseen, toimitettaviin hakemusasiakirjoihin jne. löytyy hakuohjeistuksesta osoitteesta: tietokayttoon.fi. Mikäli hakemusasiakirjoista ei löydy vastausta hakijan kysymykseen, voi hakija lähettää viimeistään 19.10.2017 mennessä mahdolliset kysymyksensä osoitteeseen vnteas@vnk.fi. Vastaukset kaikkiin määräaikaan mennessä saapuneisiin kysymyksiin julkaisetaan 30.10.2017 mennessä osoitteessa: tietokayttoon.fi.

PAINOPISTEALUE 1. TYÖLLISYYS JA KILPAILUKYKY

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS-ARVIO (€)
1.1 Toimeentulotuki ja asumiskustannukset VNK/1759/48/2017	200 000
1.2 Miten joustava hoitoraha on vaikuttanut työllisyyteen ja työtunteihin VNK/1760/48/2017	150 000
1.3 Työllisyys- ja kannustimet: ehdotus informaatio- ja byrokraloukkuja koskevan tieteellisen kokeilun toteuttamiseksi VNK/1761/48/2017	200 000
1.4 Alueellisen liikkuvuuden ja monipaikkaisuuden mahdollisuudet ja seuraukset VNK/1762/48/2017	300 000
1.5 Työttömien määräaikaishaastattelujen evaluointi VNK/1763/48/2017	200 000
1.6 Rakennusalan kilpailukyky ja rakentamisen laatu Suomessa VNK/1764/48/2017	200 000
1.7 Kuntien asuntopolitiikka ja kaavoitus – kannustinelementtejä valtionosuusjärjestelmään? VNK/1765/48/2017	100 000
1.8 Yritystukien vaikutukset globaaliin kilpailukykyyn VNK/1766/48/2017	350 000
1.9 Verotuksen rakennemuutoksen pitkän aikavälin suunnitelma VNK/1767/48/2017	200 000

PAINOPISTEALUE 2. OSAAMINEN JA KOULUTUS

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS-ARVIO (€)
2.1 Ammattipätevyysien ja kelpoisuusehtojen tarkastelu VNK/1768/48/2017	200 000
2.2 Suomen luovan talouden ekosysteemien tila ja kehittämistarpeet - kansainväliseen vertailuun perustuva selvitys VNK/1769/48/2017	150 000
2.3 Erityisopetuksen kehittämistarpeiden arviointi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa VNK/1770/48/2017	200 000

PAINOPISTEALUE 3. HYVINVOINTI JA TERVEYS

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS- ARVIO (€)
3.1 Terveellisen ravitsemuksen edistämisen taloudelliset ja muut ohjaukeinot VNK/1771/48/2017	200 000

PAINOPISTEALUE 4. BIOTALOUS JA PUHTAAT RATKAISUT

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS- ARVIO (€)
4.1 Ruokajärjestelmän kansanterveydellisten vaikutusten riskinarviointi VNK/1772/48/2017	150 000
4.2 Ruokahävikin vähentämisen ja ravitsemussuositusten mukaisen syömisen ilmasto- ja ympäristövaikutukset vuoteen 2030 mennessä VNK/1773/48/2017	250 000
4.3 Haitallisten vieraslajien levinneisyys, leviämisyvälät, riskit sekä torjuntatoimien priorisointi VNK/1774/48/2017	100 000
4.4 Maankäyttösektorin toimien (metsitys, maatalousmaan hoito, metsäkadon vähentäminen) mahdollisuudet, kustannukset ja kokonaisvaikutukset ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi VNK/1775/48/2017	300 000
4.5 Vesihuollon tila ja rakennemuutos VNK/1776/48/2017	150 000
4.6 Sähkö- ja kaasuautojen hankintojen kustannustehokkaat edistämiskeinot VNK/1777/48/2017	100 000
4.7 Liikenteen biopolttoaineiden 30 prosentin tavoite ja uusiutuvan energian direktiiviehdotus vuosille 2021 – 2030 (RED II): vaikutusarvio kustannustehokkaan biopolttoaineiden polun toteutuksesta VNK/1778/48/2017	100 000
4.8 Uusia välineitä luonnon monimuotoisuuden suojelun ja ekosysteemipalveluiden turvaamisen valtavirtaistamiseksi OSIO A) Luontopohjaisten ratkaisujen vaikuttavuus ja tehokkuus yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamisessa: esimerkkinä ilmastonmuutokseen sopeutuminen OSIO B) Kompensaatio kansallisessa ympäristön-, luonnonsuojelu- ja luonnonvarasääntelyssä ja ohjaukeinojen kehittämistarpeet VNK/1779/48/2017	300 000
4.9 Kestävä ja turvallinen kiertotalous VNK/1780/48/2017	300 000
4.10 Kiertotalouden edistäminen yhdyskuntajätteen kierrätysastetta nostamalla VNK/1781/48/2017	150 000

PAINOPISTEALUE 5. DIGITALISAATIO, KOKEILUT JA NORMIEN PURKAMINEN

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS- ARVIO (€)
5.1 Arviointi kokeilukulttuurin kehittymisestä Suomessa VNK/1782/48/2017	150 000
5.2 Tekoälyohjelmakokonaisuus A. Tekoälyn kokonaiskuva ja kansallinen osaamiskartoitus (250 000) B. Tekoäly viranomistoiminnassa ja tietoinfrastruktuurin muutosvaateet (220 000) C. Lohkoketjuteknologian ja ohjelmoitavan rahan hyödyntämismahdollisuudet palkkatulojen verotuksessa (100 000) D. Robotiikan ja tekoälyn sääntelyn ja hyväksikäytön etiikka sekä yhteiskunnallinen hyväksyttävyys (100 000) VNK/1783/48/2017	670 000
5.3 Sähkön jakeluverkon luvitusmenettely, sähkön toimitusvarmuus ja jakelun kustannustehokkuus VNK/1784/48/2017	75 000
5.4 Kansainvälinen vertailu lobbausrekistereistä ja niiden toteuttamistavoista VNK/1785/48/2017	50 000

6. REFORMIT

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS- ARVIO (€)
6.1 Kunnallisen ja maakuntien muutoksenhakujärjestelmän kehittämistarpeet ja suhde valituslupajärjestelmään VNK/1786/48/2017	100 000
6.2 Kuntien digitaalisen toiminnan ja päätöksenteon kehittäminen sekä digitalisaation mahdollistaman säästöpotentiaalain tarkentaminen osana JTS –miljardia VNK/1787/48/2017	200 000
6.3 Sote- ja maakuntaudistuksen sekä valinnanvapausvalmistelun pikaiset selvitystarpeet A. Asiakkaan valinnanvapauden toteutuminen sote –palveluissa (200 000) B. Osuustoimintamuodon ja yleishyödyllisten yhteisöjen toiminnan edellytykset ja mahdollisuudet sosiaali- ja terveyspalveluissa (150 000) C. Maakuntien järjestäytymismallit sosiaali- ja terveysalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemisen näkökulmasta (250 000) D. Maakuntien ja yhteistyöalueiden järjestäytyminen ja varautuminen tiedolla johtamisen näkökulmasta (250 000) VNK/1788/48/2017	850 000
6.5 Alueellinen tilinpitojärjestelmä ja kansantuotteen mittaaminen maakunnittain VNK/1789/48/2017	150 000
6.6 Maakuntaudistus ja uudet yhteistyörakenteet sivistyksen ja hyvinvoinnin edistämisessä VNK/1790/48/2017	100 000

7. HALLITUKSEN KESKEISET KIVIJALKAHANKKEET

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS- ARVIO (€)
7.1 Valtion omistajaohjauksen muutosten vaikutusten arviointi VNK/1791/48/2017	150 000
7.2 Strateginen pelotevaikutus, ydinaseet ja Eurooppa: kiristynyt ilmapiiri, koventunut retoriikka ja kehittyvät kapasiteetit VNK/1792/48/2017	200 000
7.3 Kansainvälisen ihmisoikeusjärjestelmän tila ja kehitystrendit VNK/1793/48/2017	150 000
7.4 Kansalaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeusapupalvelujen saatavuus ja laatu VNK/1794/48/2017	200 000
7.5 Lähiympäristön laatu koetun turvallisuuden lisäämisessä ja rikosten ehkäisemisessä VNK/1795/48/2017	150 000
7.6 Rikoksilla oireilevien nuorten palveluiden tehokkuus VNK/1796/48/2017	150 000
7.7 EU turvallisuusyhteisönä - arvo- ja asenneperusta VNK/1797/48/2017	150 000
7.8 Yhdysvallat – Kiina - Venäjä ja muuttuva maailmanjärjestys - vaikutukset Euroopalle ja Suomelle VNK/1798/48/2017	150 000
7.9 Yksilön toimintakyky, resilienssi ja kokonaisturvallisuus VNK/1799/48/2017	300 000
7.10 Kestävän kehityksen innovaatiot Agenda 2030 toimeenpanon tukemiseksi VNK/1800/48/2017	150 000

8. MUUT

SELVITYS-/TUTKIMUSTEEMA	KUSTANNUS- ARVIO (€)
8.1 Tutkimustiedon hyödyntäminen lainvalmistelussa ja siihen liittyvässä päätöksenteossa VNK/1801/48/2017	150 000
8.2 Ympäristöverotus A. Eri pakkausmateriaalien verokohtelu juomapakkaus-verotuksessa (120 000) B. Dieselpolttoaineen verotuen vaikutusten arviointia (100 000) C. Konesalien sähköverotuen arviointia (60 000) VNK/1802/48/2017	280 000
8.3 Kansantalouden keskipitkän aikavälin kasvuedellytysten arviointi VNK/1803/48/2017	120 000

8.4 Vertailulaboratoriotoininnan yhteiskunnallisen roolin muutos ympäristömittauksissa VNK/1804/48/2017	80 000
8.5 Lainsäädännön arviointineuvoston työn liikkeellelähdön arviointi VNK/1805/48/2017	125 000